

СИЛАБУС КУРСУ «ТЕЛЕЖУРНАЛІСТИКА»

2021/2022 н. р

Ступінь вищої освіти - **бакалавр**

Освітньо-професійна програма «Видавнича справа та медіакомунікації»

Галузь знань: **06 Журналістика**

Спеціальність: **061 Журналістика**

Компонент освітньої програми – нормативна дисципліна

Рік підготовки - 4(2) рік, семестр – VII(1)

Кількість кредитів: 5

Мова викладання: українська

Дні занять: **Середа**, 16.40-18.00, ауд. 34;

Четвер, 16.40-18.00, ауд. 21

П'ятниця, 11.45-13.05, ауд. 42.

Консультації: **Понеділок** 10.00, кафедра.

Керівник курсу - **Наталя Іванівна Борсук**, викладачка кафедри, магістр журналістики

Контактна інформація – borsukova.na@gmail.com

АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ

«Тележурналістика» — нормативна навчальна дисципліна, що спрямована розкрити основні принципи функціонування телебачення, дати відомості з теорії тележурналістики й практики журналістської діяльності. У межах курсу вивчатимуться базові терміни телевізійної журналістики, історія становлення телебачення, жанрова система телемовлення, специфіка виражальних засобів телебачення.

Мета курсу «Тележурналістика» — ознайомити студентів з основними принципами і засадами діяльності сучасної телевізійної журналістики, виявити та обґрунтувати специфіку телебачення в системі ЗМІ, зокрема в сучасних умовах активного розвитку електронної комунікації, сформувати у студентів вміння застосовувати набуті знання у практичній діяльності.

СТРУКТУРА КУРСУ ТА ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Кількість годин (аудит./самост.)	Тема	Результати навчання	Форми контролю
18/22	Змістовий модуль 1. Специфіка телебачення у сучасному медіа-просторі		
4/2	Тема 1. Телебачення в системі ЗМІ	Знати специфіку телебачення як різновиду засобів масової комунікації. Аналізувати програмну політику телеканалів.	Питання
2/2	Тема 2. Основні суспільні функції телебачення	Знати функції засобів масової інформації і специфіку функціональної сфери телебачення в системі ЗМК. Розуміти типологію функцій телебачення. Аналізувати вплив функцій ТБ на побудову сітки мовлення та форматування телефіру. Знати функції телебачення та законодавчу основу їх реалізації.	Питання
2/6	Тема 3. Історія розвитку телемовлення	Знати основні етапи розвитку телевізійних технологій у світі та становлення державного телемовлення в Україні. Вміти аналізувати державне і комерційне телемовлення незалежної України. Знати історію розвитку українського недержавного телебачення, причини та умови виникнення.	питання, обговорення
6/6	Тема 4. Телебачення як процес поширення інформації	Розуміти основні ланки процесу мовлення та їх взаємодію. Володіти загальними відомостями про інформаційну службу телеканалів. Знати сучасну структуру інформаційної служби, обсяги інформаційного мовлення, планування роботи інформаційної служби. Знати принципи інформаційної	Питання, ситуації для аналізу

		діяльності та законодавчі аспекти роботи тележурналіста з інформацією.	
4/6	Тема 9. Аудиторія телебачення	Знати специфіку телевізійної аудиторії, основні фактори впливу на телеаудиторію. Вміти аналізувати типологія телеаудиторії. Засвоїти основні форми, принципи та методи її вивчення.	Питання, практичні завдання. Модульний контроль.
62/48	Змістовий модуль 2. Журналістська майстерність на телебаченні		
8/4	Тема 6. Виразальні засоби телебачення	Знати особливості виразальних засобів ТБ у системі інших засобів масової інформації. Знати специфіку роботи журналіста з виразальними засобами телебачення. Вміти аналізувати телевізійні передачі як комплекс технічних і художньо-творчих засобів. Знати основні вимоги до мови і стилю відеоматеріалів. Знати особливості роботи ведучого прямого ефіру. Засвоїти етапи роботи над телевізійним продуктом.	Питання, практичні завдання
6/6	Тема 7. Типи комунікаторів на телебаченні	Знати журналістські професії на телебаченні: автор телепрограми, літературний редактор, редактор-продюсер, сценарист, телерепортер, кореспондент, коментатор, оглядач, інтерв'юер, шоумен, модератор, телеведучий. Розуміти специфіку роботи і роль журналіста у програмах різного типу. Знати причини виникнення поліпрофесій на телебаченні. Вміти аналізувати актуальність, основні тенденції та перспективи функціонування журналістських професій на телебаченні.	Питання, практичні завдання

6/6	Тема 8. Структура українського телевізійного простору	Знати особливості функціонування сучасного українського телевізійного простору. Вміти аналізувати моделі національного мовлення: телебачення громадське як західноєвропейська модель та комерційні телемережі як американська модель. Знати центральні загальноукраїнські телеканали, їх форматну характеристику. Аналізувати розвиток українського регіонального телебачення і телевізійної реклами.	Питання, практичні завдання
4/8	Тема 5. Жанри телевізійної журналістики	Знати принципи визначення жанрів: інформаційні, аналітичні, художні жанри. Знати нові жанри сучасного телебачення. Засвоїти вимоги до новин на ТБ та специфіку написання репортажу.	Питання, практичні завдання.
10/6	Тема 10. Телевізійний сценарій	Знати суть телевізійного сценарію, його основні функції та значення сценарію для спрямування творчого процесу. Знати види телевізійних сценаріїв і їх використання у різних типах телевізійних програм. Засвоїти основні принципи роботи сценариста до та після знімання.	Питання, практичні завдання
10/6	Тема 11. Сюжет. Основні складові та етапи реалізації твору.	Знати суть сюжету, його основні функції та значення у передачі інформації. Знати види телевізійних сюжетів та їх основні складові: підводка, інтершум, синхрон, стенд-ап. Знати специфіку написання сюжетів.	Кейси, практичні завдання
6/4	Тема 12. Програма. Способи класифікації. Основні складові та етапи реалізації твору.	Знати суть телевізійної програми, способи класифікації. Засвоїти основні складові та етапи реалізації твору.	Кейси, практичні завдання

6/4	Тема 13. Операторська майстерність на телебаченні	Знати основи телевізійної режисури та операторської майстерності. Знати технічну складову операторської роботи, функціональне призначення елементів управління відеокамери. Засвоїти вимоги до відеоряду та головні правила відеознімання. Знати специфіку роботи оператора з кадром, основи композиції телевізійного кадру, план, ракурс, перспектива.	Кейси, практичні завдання
6/4	Тема 14. Основи телемонтажу	Знати основні принципи і вимоги до телемонтажу. Засвоїти телемонтаж у різних жанрах тележурналістики. Знати види телевізійного монтажу, внутрішньокадровий монтаж, основи нелінійного монтажу. Знати монтажний план сюжету, типи монтажу відеоряду, спеціальні інструменти та програми монтажу.	Питання, практичні завдання. Модульний контроль.

ПОЛІТИКА ПРОВЕДЕННЯ АУДИТОРНИХ ЗАНЬ

Для якісного засвоєння курсу необхідна систематична та усвідомлена робота студентів в усіх видах навчальної діяльності: лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота як індивідуальна, так і під керівництвом викладача.

При проведенні аудиторних занять домінуючими є проблемні, індивідуально-диференційовані, особистісно-орієнтовані форми проведення занять та технології компетентнісного навчання.

При проведенні практичних занять використовуються різні активності: евристичні бесіди, дискусії, ситуативні кейси, розв'язування практичних задач, тренінгові вправи.

На лекціях у формі активної бесіди з елементами дискусії та тренінгу розглядаються основні теоретичні положення теми, які вимагають роз'яснення та уточнення з боку викладача. На лекціях вимагається активна участь студентів у обговоренні ключових положень теми, ведення стислого конспекту лекції.

Теоретичні знання, отримані студентами під час лекцій, обговорюються більш детально на практичних заняттях у формі міні-дискусій, представлення міні-проектів, заслуховування та аналізу тематичних доповідей та рефератів, а також шляхом аналізу кейсів та розв'язання ситуативних задач.

В процесі практичного заняття студенти вчаться формулювати свою точку зору, логічно викладати матеріал, а також мистецтву самопрезентації та красномовству, пошуку інформації, вибору теми, складання сценарію відеоматеріалів, збору інформації та написання інформаційних сюжетів, їх презентації та поширення.

Питання для обговорення, практичні та індивідуальні завдання для підготовки до практичних занять, конкретні вимоги до окремих тем занять подані у відповідних методичних вказівках, які розміщені у електронному форматі за адресою <http://moodle.gi.edu.ua/course/view.php?id=1023>

ВИМОГИ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Основним завданням самостійної роботи студентів є набуття навичок самостійного опрацювання фахових інформаційних джерел та оволодіння практичними навичками дотримання етичних стандартів у журналістиці в умовах сучасного ринку послуг.

Самостійна робота студентів організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань із кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання. Крім того, з деяких тем передбачається написання рефератів, знімання міні-проектів. Обсяг самостійної роботи визначається кількістю годин, передбачених робочою програмою.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ ТА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою відповідно до **Положення про оцінювання навчальних досягнень студентів за кредитно-модульною системою.**

Оцінювання знань студентів із навчальної дисципліни здійснюється шляхом проведення контрольних заходів, які включають:

- *поточний контроль,*
- *модульний контроль,*
- *виконання індивідуального навчально-дослідного завдання.*

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку знань студентів із окремих тем та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи.

Ключовими формами та методами демонстрації студентами результатів навчання при поточному контролі є:

- робота в малих групах, що полягає в спільному опрацюванні студентами окремих проблемних, конфліктних питань із наступною демонстрацією результатів та засвоєння навчального матеріалу;
- мікрофон – ця технологія є різновидом загальногрупового обговорення. Вона надає можливість кожному сказати щось швидко, по черзі, відповідаючи на питання або висловлюючи свою думку чи позицію;
- презентація та самопрезентація - виступи перед аудиторією для представлення себе та власних доповідей, висвітлення окремих питань, індивідуальних завдань, реферативних досліджень, захист міні-проектів тощо;
- кейс-метод - аналіз конкретних ситуацій, що дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності;
- спільний проєкт – це метод в основі якого лежить розвиток пізнавальних, творчих навичок студентів, умінь самостійно конструювати свої знання, орієнтуватися в інформаційному просторі, критично мислити.

Модульний контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання після закінчення логічно завершеної частини лекційних та практичних занять із певного змістового модуля.

Основною формою модульного контролю є завдання, які включають як і перевірку теоретичних положень курсу, так і розв'язування практичних завдань.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) студенти виконують самостійно під керівництвом викладача. Як правило, індивідуальні завдання можуть бути груповими, так і виконуватися окремо кожним студентом.

ІНДЗ є видом поза аудиторної індивідуальної роботи студента навчального, навчально-дослідницького характеру, яке використовується в процесі вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни і завершується оцінюванням. Це завершена теоретична або практична робота в межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, вмінь і навичок, отриманих у процесі лекційних, практичних занять, охоплює тему, декілька тем або зміст навчальної дисципліни загалом.

ТАБЛИЦЯ розподілу балів за підсумковими контрольними заходами та відповідними ваговими коефіцієнтами

	Модуль 1 (поточне опитування)	Модуль 2 (підс. мод. контроль)	Модуль 3 (ІНДЗ)	Модуль 4 (підсумковий контроль)	Підсумкова оцінка
Вагові коефіцієнти, %	40	20	10	30	100
Розрахунок оцінки в балах	80	85	90	80	82

Приклад розрахунку підсумкової оцінки в балах:

$$O = 80 * 0,4 + 85 * 0,2 + 90 * 0,1 + 80 * 0,3 = 82$$

Студенти як відповідальні учасники освітнього процесу дотримуються норм **академічної доброчесності**, усвідомлюють наслідки її порушення, що визначаються **Положенням про академічну доброчесність у Галицькому коледжі імені В'ячеслава Чорновола**.

Письмові роботи, презентації перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 25%.

Списування під час контрольних заходів та екзаменів заборонені (в т. ч. із використанням мобільних девайсів).

ПОЛІТИКА ЩОДО ВІДВІДУВАННЯ, ДЕДЛАЙНІВ ТА ПЕРЕСКЛАДАННЯ

Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, відрядження, участь у науково-дослідницьких заходах, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн форматі за погодженням із керівником курсу. Пропущені заняття та незадовільні оцінки (поточний контроль, ПМК) повинні бути відпрацьовані згідно графіку консультацій викладача.

ІНДЗ, ПМК, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (до 10 балів).

До початку сесії студенти повинні виконати усі підсумкові контрольні заходи і отримати по кожному з Модулів 1, 2, 3 не менше 60 балів.

Студент має право оскаржити оцінку, отриману за результатами підсумкового семестрового контролю у формі іспиту (крім незадовільної оцінки). Такі випадки регулюються **Положенням про апеляцію результатів підсумкового контролю знань студентів**. Перескладання незадовільних оцінок здійснюється відповідно до **Положення про порядок ліквідації академічних заборгованостей**.

ЛІТЕРАТУРНІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА КУРСУ

1. Бобчук Е. Прямий ефір: з чого все починалось // Журналіст України. — 2001. — № 5.
2. Бондар А. О., Цапок О. М. Дотримання фахових стандартів у роботі телевізійних журналістів-новинарів. *Актуальні проблеми природничих та гуманітарних наук у дослідженнях молодих учених «Родзинка – 2018»* / XX Всеукраїнська наукова конференція молодих учених. Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2018. С. 64–66.
3. Голуб О. Медіакомпас: путівник професійного журналіста. Практичний посібник / Інститут масової інформації. Київ: ТОВ «Софія-А», 2016. 184 с.
4. Гоян В. В. Типові та жанрові особливості інформаційної телепрограми : посіб. для студ. Ін-ту журналістики. — К., 2001. — 52 с.
5. Дмитровський З. Є. Особливості підготовки інформаційного телесюжету / З. Є. Дмитровський // *Телерадіожурналістика : історія, теорія, практика, погляд у майбутнє* : Зб. наук.-метод. пр. — Львів, 1997. — С. 92–97.
6. Дмитровський З. Є. Телевізійна журналістика: навч. посібник / З. Є. Дмитровський. — 3-тє вид. доповн. — Львів. — 2009, ПАІС. — 224 с.
7. Іванов В., Сердюк В. Журналістська етика : Підручник. К. : Вища шк., 2006. 231 с.
8. Костюченко О. М. Основи телевізійної журналістики [Текст] : навчальний посібник / О. М. Костюченко. — Острого : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2016. — 218 с.
9. Куляс І. Лікнеп. Як досягати «недосяжного» балансу думок [Електронний ресурс] / Ігор Куляс // Телекритика. — 2010. — 21 січ. URL: <http://www.telekritika.ua/medialiteracy/2010-01-21/50581>.
10. Куляс І., Макаренко О. Ефективне виробництво теленовін: стандарти інформаційного мовлення; професійна етика журналіста-інформаційника : практичний посібник для журналістів. К. : видавництво ХББ, 2006. 120 с.
11. Методологія моніторингу телевізійних і радіо програм громадської організації «Детектор медіа» (новини, підсумкові тижневики, публіцистичні авторські програми, політичні ток-шоу, інтерв'ю). URL: <https://bit.ly/3IZgOBY> (Дата звернення 22.10.2021).
12. Лизанчук В. В. Журналістська майстерність: підручник / В. Лизанчук. — Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2011. — 376 с.
13. Мой Д., Ордольфф М. Телевізійна журналістика: Практична журналістика, том 62 / За загал. ред. В. Ф. Іванова. — Київ: Академія української преси, Центр вільної преси, 2019. — 234 с.
14. Недопитанський М. І. Тележурналістика: досвід, проблеми, стратегії : практичний посібник / М. І. Недопитанський. — К. : ДП «Газетно-журнальне видавництво Міністерства культури і туризму України», 2009. — 144 с.
15. Саморегуляція в українських медіа: як це працює? Із досвіду роботи Комісії з журналістської етики: аналітично-довідковий збірник / за заг. ред. Л. Кузьменко, Л. Куш, О. Погорелова. Київ : Комісія з журналістської етики, 2021. 93 с. URL: <https://cutt.ly/NUyQZmE>.
16. Теле- та радіожурналістика : зб. наук. пр. — Львів : Вид. центр Львів. нац. ун-ту ім. І. Франка, 2010. — Вип. 9. — 383. — с. 63.
17. Яковець А. В. Телевізійна журналістика: теорія і практика. — К. : Києво-Могилян. акад., 2007. — 240 с.

СХЕМА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

	1 ти жд ень	2 тиж ден ь	3 тиж ден ь	4 тиж ден ь	5 тиж ден ь	6 ти ж де нь	7 тиж ден ь	8 тиж ден ь	9 тижд ень	10 ти ж де нь	11 тижд ень	12 ти ж де нь	13 тиж ден ь	14 ти ж де нь	15 тижд ень	16 тиждень	17 тиждень
Лекції	Л1 Л2	Л3	Л4	Л5	Л6 Л7	Л 8	Л9 Л10	Л11	Л12 Л13	Л 1 4	Л15	Л 1 6	Л17 Л18	Л 1 9	Л20		
Практичні	П1	П2	П4 П5	П6	П7	П 8	П9	П10	П11	П 1 2	П13 П14	П 1 5	П16	П 1 7	П18П 19	П20	
Контроль знань						М К 1										МК2 ІНДЗ	Іспит

Л1 – лекційне заняття по темі 1

П1 – практичне заняття по темі 1 ...

Т1-4 – письмове тестове
опитування з тем 1-4

МК1 – модульний контроль 1

ІНДЗ – індивідуальне навчально-дослідне завдання